

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 25.2.2015
COM(2015) 80 final

PACHET PRIVIND UNIUNEA ENERGETICĂ

**COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU,
COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN, COMITETUL REGIUNILOR
ȘI BANCA EUROPEANĂ DE INVESTIȚII**

**O strategie-cadru pentru o uniune energetică rezilientă cu o politică prospectivă în
domeniul schimbărilor climatice**

1. DE CE AVEM NEVOIE DE O UNIUNE ENERGETICĂ

Obiectivul unei uniuni energetice reziliente, având în centru o politică ambițioasă privind schimbările climatice, este de a oferi consumatorilor UE - gospodării și întreprinderi - o energie sigură, durabilă, competitivă și la prețuri accesibile. Atingerea acestui obiectiv va necesita o transformare fundamentală a sistemului energetic al Europei.

Viziunea noastră este aceea a unei uniuni energetice în care statele membre să știe că depind unele de altele pentru securitatea aprovizionării cu energie a cetățenilor lor, pe o bază de încredere și de solidaritate reală, precum și aceea a unei uniuni energetice care să se exprime într-un singur glas pe plan mondial.

Viziunea noastră este aceea a unui sistem energetic integrat la nivel continental, în cadrul căruia energia să curgă liber dincolo de frontiere, sistem bazat pe concurență și pe utilizarea optimă a resurselor, susținut de o reglementare eficace a piețelor energiei la nivelul UE, acolo unde este necesar.

Viziunea noastră este aceea a uniunii energetice ca economie durabilă, cu emisii scăzute de carbon și fără efecte negative asupra climei, concepută să dureze.

Viziunea noastră este aceea a unor companii europene puternice, inovatoare și competitive care dezvoltă tehnologia și produsele industriale necesare pentru a obține eficiență energetică și tehnologii cu emisii reduse de carbon, atât în interiorul, cât și în afara Europei.

Viziunea noastră este aceea a unei forțe de muncă europene care deține competențele necesare pentru a crea și a gestiona sistemul energetic al viitorului.

Viziunea noastră este aceea a consolidării încrederii investitorilor prin semnale de preț care să reflecte necesitățile pe termen lung și obiectivele de politică.

Dar, în primul și în primul rând, viziunea noastră este aceea a unei uniuni energetice care pune cetățenii în prim-plan, în care cetățenii își asumă rolul de motor al tranziției energetice, beneficiază de noi tehnologii pentru a-și reduce facturile și participă activ la piață și, de asemenea, în care consumatorii vulnerabili sunt protejați.

Pentru a ne atinge obiectivul, trebuie să renunțăm la economia bazată pe combustibili fosili, în care energia se bazează pe o abordare centralizată, din perspectiva furnizorului, și pe tehnologii învechite și modele de afaceri perimate. Trebuie să responsabilizăm consumatorii oferindu-le informații și opțiuni și creând flexibilitate pentru gestionarea atât a cererii, cât și a ofertei. Trebuie să renunțăm la actualul sistem fragmentat, caracterizat de politici naționale necoordonate, de bariere la intrarea pe piață și de zone izolate din punct de vedere energetic.

Sistemul energetic european în cifre

Cele mai recente date arată că UE importă 53 % din necesarul său de energie, la un cost de aproximativ 400 de miliarde de euro, ceea ce o face să fie cel mai mare importator de energie din lume. Șase state membre depind de un singur furnizor extern pentru toate importurile lor de gaz și, prin urmare, rămân prea vulnerabile la șocurile care afectează aprovizionarea cu energie. De asemenea, s-a estimat că fiecare creștere suplimentară cu 1 % a economiilor de energie reduce importurile de gaz cu 2,6 %¹. Un procent de 75 % din fondul nostru locativ este ineficient din punct de vedere energetic. Transporturile se bazează în proporție de 94 % pe produse petroliere, din care 90 % sunt importate. În ansamblul său, UE a cheltuit peste 120 de miliarde de euro pe an – direct sau indirect – prin acordarea de subvenții pentru energie, adesea nejustificate². În sectorul energetic din UE trebuie să se investească peste o mie de miliarde de euro, și asta doar până în 2020³.

Prețurile cu ridicata ale energiei electrice pentru țările europene sunt la un nivel redus, deși continuă încă să fie cu 30 % mai mari decât în SUA. În același timp, prețurile energiei electrice pentru gospodării, după impozitare, au crescut în medie cu 4,4 % din 2012 până în 2013. Prețurile cu ridicata ale gazului sunt de două ori mai mari decât cele din SUA⁴. Diferența de preț față de alte economii are un impact asupra competitivității industriei noastre, în special asupra industriilor mari consumatoare de energie.

Companiile europene din domeniul energiei din surse regenerabile au avut împreună o cifră de afaceri anuală de 129 de miliarde de euro și asigură locuri de muncă pentru un milion de oameni⁵. Companiile din UE dețin 40 % din totalul brevetelor pentru tehnologii în domeniul surselor regenerabile de energie⁶. Provocarea o reprezintă menținerea rolului de lider al Europei în ceea ce privește investițiile globale în domeniul energiei din surse regenerabile⁷.

Uniunea Europeană are în prezent norme în domeniul energetic stabilite la nivel european, dar, în practică, există 28 de cadre normative naționale. Această situație nu poate continua. Este necesară o piață integrată a energiei, pentru a crea o concurență mai mare, pentru a conduce la o mai mare eficiență a pieței printr-o mai bună utilizare a instalațiilor de producție a energiei din întreaga UE și pentru a obține prețuri accesibile pentru consumatori.

Piața cu amănuntul nu funcționează așa cum ar trebui. Mulți consumatori casnici dispun de prea puține posibilități de alegere a furnizorilor de energie și de prea puțin control asupra propriilor costuri privind energia. Un procent inacceptabil de ridicat din gospodăriile europene nu își pot permite să își plătească facturile la energie.

Infrastructura energetică îmbătrânește și nu este adaptată la creșterea producției din sursele regenerabile de energie. Este necesar să se atragă investiții, dar concepția actuală a pieței și politicile naționale actuale nu prezintă stimulentele adecvate și nu oferă suficientă previzibilitate pentru investitorii potențiali.

¹ Comunicarea „Eficiența energetică și contribuția sa la securitatea energetică și cadrul pentru politica privind schimbările climatice și energia pentru 2030”, COM(2014)520.

² Strategia europeană pentru securitate energetică, COM(2014)330.

³ Estimările Comisiei. AIE estimează că până în 2025 sunt necesare 1,3 mii de miliarde de euro în sectorul producerii, transportului și distribuției de energie.

⁴ Calcule efectuate de DG Energie pe baza rapoartelor de piață ale Platts și a datelor AIE pentru prima jumătate a anului 2014.

⁵ Raport Eur'Observateur 2014.

⁶ În comparație cu o pondere de 32 % deținută de UE la nivelul tuturor brevetelor.

⁷ „Global Trends in Renewable Energy Investments” 2014, UNEP-BNEF.

Există în continuare „insule energetice”, deoarece multe piețe nu sunt bine conectate cu cele învecinate. Aceasta se adaugă la costurile suportate de consumatori și generează vulnerabilitate în ceea ce privește securitatea energetică.

Suntem încă lideri în materie de inovare și de energie din surse regenerabile, dar alte părți ale lumii ne ajung din urmă și am pierdut deja teren în ceea ce privește unele tehnologii curate, cu emisii reduse de carbon.

Sporirea investițiilor în companii de înaltă tehnologie care concurează pe plan mondial, prin intermediul unor politici stabile, va genera locuri de muncă și creștere economică în Europa. Vor apărea noi sectoare de afaceri, noi modele de afaceri și noi profiluri profesionale. Astfel de schimbări transformatoare afectează în mod profund rolul tuturor actorilor din sistemul energetic, inclusiv rolul consumatorilor.

Europa trebuie să facă alegerile corecte acum. Dacă se continuă pe aceeași direcție ca până în prezent, provocarea inevitabilă reprezentată de trecerea la o economie cu emisii scăzute de carbon va fi îngreunată și mai mult de costurile economice, sociale și de mediu generate de existența unor piețe energetice naționale fragmentate. Prețurile actuale scăzute ale petrolului și ale gazului, atât cât vor dura, ar trebui considerate o ocazie istorică – atunci când sunt combinate cu scăderea costurilor pentru sursele de energie mai puțin poluante, cu o puternică politică a UE în domeniul schimbărilor climatice și cu apariția de noi tehnologii – de a reorienta politica energetică a UE în direcția cea bună: cea a unei uniuni energetice.

2. CALEA DE URMAT

Strategia uniunii energetice prezintă cinci *dimensiuni* interdependente, care se consolidează reciproc, destinate să contribuie la consolidarea durabilității, a competitivității și a securității energetice:

- securitate energetică, solidaritate și încredere;
- o piață europeană a energiei pe deplin integrată;
- eficiență energetică în sprijinul moderării cererii;
- decarbonizarea economiei; și
- cercetare, inovare și competitivitate.

2.1. Securitate energetică, solidaritate și încredere

În mai 2014, în Strategia sa pentru securitate energetică⁸, Comisia a prezentat modul în care UE rămâne vulnerabilă la șocuri externe în domeniul energiei și a făcut apel la factorii de decizie politică de la nivel național și de la nivelul UE să clarifice pentru cetățeni care sunt opțiunile implicate în reducerea dependenței noastre de anumiți combustibili, furnizori de energie și rute de aprovizionare. Uniunea energetică se bazează pe această strategie.

Principalii factori determinanți ai securității energetice sunt finalizarea pieței interne a energiei și un consum de energie mai eficient. Aceasta depinde de o mai mare transparență, precum și de o mai mare solidaritate și încredere între statele membre. Securitatea energetică a UE este strâns legată de vecinii săi.

⁸ COM(2014)330.

Adoptarea unor abordări comune în domeniul energiei poate contribui la sporirea rezilienței tuturor părților Uniunii Europene, de exemplu în cazul unor deficite sau întreruperi ale aprovizionării. Spiritul de solidaritate în materie de energie este menționat în mod explicit în tratat și reprezintă nucleul uniunii energetice.

Diversificarea aprovizionării (surse de energie, furnizori și rute de aprovizionare)

Provocările politice din ultimele luni au arătat că diversificarea surselor, a furnizorilor și a rutelor de aprovizionare cu energie este esențială pentru asigurarea unei aprovizionări cu energie sigure și reziliente a cetățenilor și a companiilor din Europa, care se așteaptă să aibă în orice moment acces la o energie cu prețuri accesibile și competitive. Pentru a asigura diversificarea aprovizionării cu gaz, trebuie intensificate lucrările la coridorul sudic al gazelor, pentru a permite țărilor din Asia Centrală să își exporte gazul către Europa. În Europa de Nord, instituirea de noduri de gaz lichid cu mai mulți furnizori contribuie foarte mult la creșterea securității aprovizionării. Acest exemplu ar trebui urmat în Europa Centrală și de Est, precum și în zona mediteraneană, unde se află în curs de dezvoltare un nod gazier.

Construirea infrastructurii necesare pentru a lega UE de noi surse de gaz implică numeroși parteneri și reprezintă o inițiativă deopotrivă complexă și costisitoare. Rezolvarea acestor probleme necesită acțiuni ferme la nivelul UE. Comisia își va intensifica sprijinul acordat acestui proces prin utilizarea tuturor instrumentelor de finanțare disponibile la nivel comunitar, în special a viitorului Fond european pentru investiții strategice (FEIS) și prin implicarea pe deplin a instituțiilor financiare europene. Cu toate acestea, infrastructura necesară trebuie să existe și în interiorul UE, inclusiv posibilitatea de inversare a fluxurilor, pentru a aduce gazul acolo unde este necesar.

Vom explora întregul potențial al gazului natural lichefiat (GNL), inclusiv ca rezervă în situațiile de criză în care gazul natural care intră în Europa prin sistemul existent de conducte este insuficient. Creșterea comerțului cu GNL va contribui la o mai strânsă aliniere a prețurilor gazului natural de la nivel mondial. În ultimii ani, prețurile GNL au fost mai mari față de gazul din conducte, în special din cauza costurilor ridicate de lichefiere, de regazeificare și de transport, precum și a cererii din Asia. În vederea soluționării acestor probleme, Comisia va pregăti o strategie cuprinzătoare privind GNL, care va analiza, de asemenea, infrastructura de transport necesară pentru conectarea punctelor de acces pentru GNL la piața internă. Potențialul de stocare a gazelor în Europa și cadrul de reglementare necesar pentru a se asigura că există suficient gaz stocat pe timpul iernii vor fi de asemenea abordate în acest context. De asemenea, Comisia va lucra la eliminarea obstacolelor în calea importurilor de GNL din SUA și de la alți producători de GNL.

Data fiind dependența de importuri a UE și provocările legate de schimbările climatice la nivel mondial, trebuie luate măsuri suplimentare pentru reducerea consumului de petrol al UE. Prețurile petrolului se află în prezent la un nivel scăzut, din cauza excedentului de producție, combinat cu scăderea consumului și cu creșterea eficienței energetice⁹.

UE este foarte dependentă de importurile de combustibil nuclear și de servicii conexe în statele membre în care energia nucleară face parte din mixul energetic. Diversificarea surselor de aprovizionare este importantă pentru a asigura securitatea aprovizionării. Comisia va actualiza și va consolida cerințele privind informațiile care trebuie furnizate,

⁹ UE va continua să joace un rol conducător în ceea ce privește impulsivitatea îmbunătățirii standardelor și a eficienței la nivel mondial, reducând consumul viitor de petrol și, astfel, dependența UE.

în conformitate cu articolul 41 din Tratatul Euratom, cu privire la proiectele de instalații nucleare.

Producția internă de energie contribuie, de asemenea, la scăderea dependenței Europei de importurile de energie. Aceasta include în special sursele regenerabile de energie, necesare pentru decarbonizare, precum și resursele fosile convenționale și cele neconvenționale - în cazul statelor membre care optează pentru acestea din urmă. Producția de petrol și de gaz din surse neconvenționale, precum gazele de șist, reprezintă o opțiune în Europa, cu condiția ca aspectele legate de acceptarea de către opinia publică și impactul asupra mediului să fie abordate în mod adecvat.

Colaborarea pentru securitatea aprovizionării

Statele membre, operatorii de sisteme de transport, industria energetică și toate celelalte părți interesate trebuie să colaboreze strâns pentru a garanta un nivel înalt de securitate energetică pentru cetățenii și pentru companiile din Europa.

În ceea ce privește petrolul, au fost luate deja măsuri importante odată cu adoptarea, în 2009, a Directivei privind stocurile de petrol¹⁰, care prevede obligația statelor membre de a crea și de a menține stocuri minime de țiței și de produse petroliere.

Statele membre ar trebui să aibă certitudinea că se pot baza pe vecinii lor atunci când aprovizionarea este problematică. Raportul Comisiei din 2014 privind reziliența pe termen scurt în sectorul gazelor naturale¹¹ a subliniat necesitatea unei mai bune cooperări în ceea ce privește reacția la o posibilă întrerupere a aprovizionării. Pentru a introduce o gestionare comună a crizelor, Comisia va propune planuri de acțiune preventivă și de urgență la nivel regional și la nivelul UE, care să includă părțile contractante la Comunitatea Energiei. Trebuie consolidată solidaritatea între statele membre, în special în perioade de criză a aprovizionării. Aceste aspecte, împreună cu experiența dobândită în implementarea regulamentului, vor fi luate în considerare atunci când se va propune o revizuire a Regulamentului privind securitatea aprovizionării cu gaz.

Comisia va evalua opțiunile de mecanisme voluntare de agregare a cererii pentru achiziționarea colectivă de gaz în timpul unei crize și în cazurile în care statele membre sunt dependente de un singur furnizor. Acest lucru va trebui să fie în deplină conformitate cu normele OMC și cu normele UE în materie de concurență.

În prezent, multe state membre dispun de cadre inadecvate de securitate a aprovizionării cu energie electrică și utilizează abordări perimate și incoerente pentru evaluarea securității aprovizionării cu energie electrică. Împreună cu statele membre, Comisia va stabili o serie de niveluri de risc acceptabile pentru întreruperea aprovizionării și va efectua o evaluare obiectivă, la nivelul întregii UE și bazată pe date concrete, a securității aprovizionării, care să abordeze situația din statele membre. Aceasta va ține cont de fluxurile transfrontaliere, de producția variabilă de energie din surse regenerabile, de reacția din partea cererii și de posibilitățile de stocare. Mecanismele de capacitate pentru asigurarea securității aprovizionării ar trebui dezvoltate doar dacă un sistem regional de evaluare a adecvării indică o astfel de necesitate, ținând seama de potențialul de eficiență energetică și de reacția din partea cererii¹².

¹⁰ Directiva 2009/119/CE din 14 septembrie 2009 privind obligația statelor membre de a menține un nivel minim de rezerve de țiței și/sau de produse petroliere.

¹¹ COM(2014)654 final.

¹² A se vedea Comunicarea intitulată „Valorificarea la maximum a intervenției publice”, C(2013)7243.

Consolidarea rolului Europei pe piețele mondiale ale energiei

Uniunea energetică nu este un proiect cu orientare internă. O Uniune Europeană mai puternică și mai unită poate colabora într-un mod mai constructiv cu partenerii săi, în avantajul ambelor părți.

Politica energetică este adesea utilizată ca instrument de politică externă, în special în principalele țări producătoare de energie și prin care tranzitează energia. Această realitate trebuie să fie luată în considerare în cadrul dezbaterilor privind politica energetică externă a Europei.

Prin urmare, Uniunea Europeană trebuie să își amelioreze capacitatea de a avea un cuvânt greu de spus pe piețele mondiale ale energiei. Împreună cu principalii săi parteneri, Uniunea Europeană va acționa în direcția unei guvernante îmbunătățite în domeniul energiei la nivel mondial, conducând la piețe mondiale ale energiei mai competitive și mai transparente.

Politica UE în domeniul comercial contribuie la o mai mare securitate a energiei și la diversificare prin includerea de dispoziții referitoare la energie în acordurile comerciale cu partenerii săi. În cazul în care UE negociază acorduri cu țări importante din punctul de vedere al securității aprovizionării, Comisia va urmări cu prioritate negocierea unor dispoziții specifice privind energia care să contribuie la securitatea energetică, în special accesul la resurse, și la obiectivele privind energia durabilă ale uniunii energetice. În general, Comisia va continua să urmărească o agendă activă de comerț și de investiții în domeniul energiei, inclusiv accesul la piețele externe pentru tehnologiile și serviciile energetice europene¹³.

În cadrul revitalizării diplomației sale în domeniul energiei și climei, UE își va folosi toate instrumentele de politică externă pentru a stabili parteneriate strategice cu țări sau cu regiuni care prezintă o importanță din ce în ce mai mare din perspectiva producției și a tranzitului de energie, precum Algeria și Turcia, Azerbaidjan și Turkmenistan, Orientul Mijlociu, Africa și alți potențiali furnizori.

UE își va dezvolta în continuare parteneriatul cu Norvegia, al doilea furnizor de țiței și de gaz natural al UE ca mărime. UE va continua să integreze pe deplin Norvegia în politicile sale interne privind energia. De asemenea, UE își va dezvolta parteneriatele cu țări precum Statele Unite ale Americii și Canada.

Atunci când condițiile vor fi favorabile, UE va lua în considerare reîncadrarea relației energetice cu Rusia pe baza unor condiții de concurență echitabile în ceea ce privește deschiderea pieței, concurența loială, protecția mediului și siguranță, în avantajul reciproc al ambelor părți.

Se va acorda o atenție deosebită actualizării parteneriatului strategic în domeniul energetic cu Ucraina. Acesta va aborda aspecte legate de importanța Ucrainei ca țară de tranzit, precum și de reformele privind piața energiei din Ucraina, cum ar fi modernizarea rețelei sale de gaz, instituirea unui cadru de reglementare adecvat pentru piața energiei electrice și creșterea eficienței energetice în Ucraina ca modalitate de a reduce dependența acesteia de energia importată.

¹³ Inițiative precum „comerțul cu bunuri ecologice” vor ajuta promovarea produselor care contribuie la reducerea emisiilor de CO₂, vor produce beneficii pentru mediu și vor crea locuri de muncă și creștere economică în UE.

În vecinătatea noastră imediată, Comisia va propune consolidarea Comunității Energiei, asigurând o punere în aplicare eficace a acquis-ului UE în domeniul energiei, al mediului și al concurenței, reforme pe piața energiei și stimularea investițiilor în sectorul energetic. Scopul este de a obține o mai bună integrare a piețelor energiei din UE și din Comunitatea Energiei. Relațiile în domeniul energiei cu țările din cadrul parteneriatului european pentru vecinătate (PEV) vor fi luate în considerare la revizuirea în curs a PEV.

Mai multă transparență privind aprovizionarea cu gaz

Un element important pentru asigurarea securității aprovizionării cu energie (în special cu gaz) este conformitatea deplină cu legislația UE a acordurilor privind cumpărarea de energie din țări terțe. Astfel de controale de conformitate a acordurilor interguvernamentale și a contractelor comerciale conexe pe baza deciziei relevante¹⁴ sunt în prezent efectuate după ce un stat membru și o țară terță au încheiat un acord. În practică, s-a văzut că renegocierea unor astfel de acorduri este foarte dificilă. Pozițiile semnatarilor au fost deja stabilite, ceea ce creează o presiune politică de a nu modifica niciun aspect al acordului. În viitor, Comisia ar trebui să fie informată într-un stadiu timpuriu cu privire la negocierea acordurilor interguvernamentale, astfel încât o să se asigure mai bună evaluare *ex ante* a compatibilității acordului interguvernamental cu normele pieței interne și cu criteriile privind securitatea aprovizionării. Participarea Comisiei la astfel de negocieri cu țări terțe și trecerea la utilizarea de clauze contractuale standard ar putea, de asemenea, să contribuie la evitarea mai eficace a presiunilor nejustificate și să asigure respectarea normelor europene. Prin urmare, Comisia va reexamina Decizia privind acordurile interguvernamentale și va propune opțiuni pentru a se asigura că UE se exprimă într-un singur glas în cadrul negocierilor cu țări terțe.

În contextul revizuirii Regulamentului privind securitatea aprovizionării cu gaz, Comisia va propune, de asemenea, asigurarea unei transparențe adecvate a contractelor comerciale de furnizare a gazului care ar putea avea un impact asupra securității energetice a UE, protejând în același timp confidențialitatea informațiilor sensibile.

2.2. O piață internă a energiei complet integrată

În pofida progreselor realizate în ultimii ani, sistemul energetic al Europei funcționează încă sub potențialul său. Concepția actuală a pieței nu conduce la investiții suficiente, concentrarea pe piață și concurența slabă reprezintă în continuare probleme, iar peisajul energetic european este încă prea fragmentat. Trebuie să dăm un nou impuls politic finalizării pieței interne a energiei.

Infrastructura pieței interne: conectarea piețelor prin interconexiuni

În acest moment, sistemele europene de transport al energiei electrice și al gazului, în special conexiunile transfrontaliere, nu sunt suficiente pentru a permite pieței interne a energiei să funcționeze corect și să stabilească legături între „insulele energetice” rămase și rețeaua principală de energie electrică și de gaz.

Lucrările la proiectele de infrastructură s-au accelerat în ultimii ani, cu atât mai mult în contextul recentelor evenimente de la frontiera de est a Uniunii Europene. În 2013, Uniunea Europeană a identificat 248 de proiecte de interes comun (PIC) privind infrastructura energetică. Lista urmează să fie revizuită și actualizată în cursul acestui an

¹⁴ Decizia nr. 994/2012/UE de instituire a unui mecanism de schimb de informații cu privire la acordurile interguvernamentale dintre statele membre și țări terțe în domeniul energiei.

și apoi o dată la doi ani¹⁵. În 2014, Strategia europeană pentru securitate energetică a identificat 33 de proiecte de infrastructură care sunt esențiale pentru a îmbunătăți securitatea aprovizionării și pentru a conecta mai bine piețele energiei.

A fost stabilit un obiectiv de interconectare minim specific pentru energia electrică, la 10 % din capacitatea instalată de producție a energiei electrice din statele membre, care ar trebui să fie realizat până în 2020. Măsurile necesare pentru a atinge acest obiectiv de 10 % sunt prevăzute în Comunicarea Comisiei care însoțește prezentul cadru strategic al uniunii energetice. În 2016, Comisia va prezenta un raport cu privire la măsurile necesare pentru a atinge obiectivul de 15 % până în 2030.

Tranziția către un sistem energetic mai sigur și mai durabil va necesita investiții majore în producție, în rețele și în eficiența energetică, estimate la aproximativ 200 de miliarde de euro pe an în următorul deceniu¹⁶. Cu toate că sectorul privat va suporta costurile pe care le presupun majoritatea acestor investiții, accesul la finanțare este esențial. În prezent, Banca Europeană de Investiții, Mecanismul pentru interconectarea Europei și finanțările în cadrul fondurilor structurale și de investiții europene oferă deja mijloacele necesare. În plus, Fondul european pentru investiții strategice propus va furniza un sprijin suplimentar, facilitând așadar și mai mult accesul la finanțare pentru proiecte de importanță europeană, cum ar fi cele din domeniul rețelelor energetice, al energiei din surse regenerabile și al eficienței energetice. Comisia va studia propuneri de regimuri de investiții în domeniul energiei care să pună în comun resursele pentru a finanța investiții viabile din punct de vedere economic, evitând denaturarea și fragmentarea pieței.

Investitorii se pot folosi de portalul de investiții care este în curs de creare în cadrul Fondului european pentru investiții strategice și care este conceput pentru a spori transparența rezervei de proiecte de investiții a UE pentru a face ca informațiile să fie accesibile potențialilor investitori. De asemenea, Comisia va reuni informațiile referitoare la proiectele de infrastructură finanțate prin Mecanismul pentru interconectarea Europei și prin fondurile politicii de coeziune a UE, pentru a obține o mai mare coerență în rândul numeroaselor sisteme de finanțare existente și pentru a maximiza impactul acestora.

Comisia va evalua periodic implementarea proiectelor majore de infrastructură care contribuie la uniunea energetică, în special în cadrul monitorizării PIC-urilor. În cadrul acestui exercițiu de evaluare, Comisia va prezenta un raport anual cu privire la progresele înregistrate în atingerea obiectivului de interconectare de 10 % privind energia electrică, punând un accent deosebit pe implementarea planurilor de acțiune regionale. În fine, Comisia va convoca de asemenea un forum special privind infrastructura energetică, în cadrul căruia ar trebui discutate progresele cu statele membre, cu grupurile de cooperare regionale relevante, precum și cu instituțiile UE. Acesta se va reuni pentru prima dată spre sfârșitul anului 2015.

Implementarea și actualizarea reglementărilor pieței interne a energiei

Implementarea integrală și aplicarea strictă a legislației existente în domeniul energiei și a legislației conexe reprezintă prima prioritate pentru instituirea uniunii energetice. Nu are niciun rost să se elaboreze noi politici și abordări pe o fundație precară.

¹⁵ Această actualizare va include proiecte de interes pentru Comunitatea Energiei (PICE) care sunt importante pentru îmbunătățirea securității aprovizionării în cadrul uniunii energetice, dacă acestea respectă, de asemenea, criteriile pentru a deveni PIC-uri.

¹⁶ Planul de investiții al UE, COM(2014)903.

Comisia va utiliza toate instrumentele de politică disponibile în acest sens și va insista ca statele membre să implementeze integral și să asigure respectarea celui de-al treilea pachet legislativ privind piața internă a energiei, în special în ceea ce privește separarea și independența autorităților de reglementare. Trebuie să fie îndeplinite anumite condiții *ex ante* pentru ca fondurile structurale și de investiții europene să poată fi utilizate la cofinanțarea investițiilor energetice. Acest lucru va contribui la asigurarea conformității cu legislația UE în domeniul energiei.

Aplicarea strictă a normelor în materie de concurență din tratat va ajuta la prevenirea denaturării de către companii a pieței interne a energiei. Asigurarea respectării normelor antitrust va permite circulația liberă a energiei, prin abordarea restricțiilor teritoriale din contractele de furnizare, precum și a problemelor legate de împiedicarea accesului în amonte/aval sau a accesului la rețea (inclusiv interconectorii). De asemenea, Comisia va evalua – prin aplicarea legislației în domeniul concurenței – evoluția și formarea prețurilor la energie.

O piață internă a energiei care funcționează corect necesită un cadru de reglementare eficace. Cel de-al treilea pachet legislativ privind piața internă a energiei a înființat organisme care să asigure cooperarea între operatorii de sisteme de transport și autoritățile de reglementare. În contextul discuției privind concepția pieței, funcționarea acestor organisme va fi consolidată. În prezent, deciziile luate de aceste organisme continuă să reflecte puncte de vedere naționale.

Exploatarea sistemelor de transport va trebui să devină mult mai integrată pentru a răspunde provocărilor sistemului energetic transformat. Rețelele europene ale operatorilor de sisteme de transport de energie electrică și de gaz (ENTSO-E/G), care au fost de asemenea instituite prin cel de-al treilea pachet legislativ privind piața internă a energiei, trebuie să fie modernizate pentru a îndeplini un asemenea rol. Vor trebui create centre operaționale regionale, care să poată planifica și gestiona în mod eficace fluxurile transfrontaliere de energie electrică și de gaz.

Agenția pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei (ACER) a fost înființată prin cel de-al treilea pachet legislativ privind piața internă a energiei, pentru a furniza asistență autorităților naționale de reglementare, în special în ceea ce privește aspectele transfrontaliere. Cu toate acestea, în prezent ACER acționează în principal prin emiterea de recomandări și de avize, dispunând de foarte puține drepturi decizionale - de exemplu, nu poate lua decizii la cererea autorităților naționale de reglementare sau dacă acestea nu reușesc să ia o decizie într-un anumit interval de timp. Reglementarea la nivelul UE a pieței unice ar trebui consolidată, printr-o întărire semnificativă a competențelor și a independenței ACER de a îndeplini funcții de reglementare la nivel european, pentru ca aceasta să poată monitoriza efectiv dezvoltarea pieței interne a energiei și a normelor de piață conexe, precum și să abordeze toate aspectele transfrontaliere necesare creării unei piețe interne omogene¹⁷.

Cel de-al treilea pachet legislativ privind piața internă a energiei prevede, de asemenea, adoptarea de coduri de rețea pentru a contribui la armonizarea fluxului de energie electrică și de gaz între diferitele sisteme de transport. Aceste lucrări trebuie finalizate pentru a asigura o mai bună funcționare a piețelor energiei transfrontaliere.

¹⁷ Exemple în acest sens ar putea fi deciziile referitoare la noi infrastructuri care afectează mai mult de două state membre, exceptările de la inversarea fluxurilor fizice în conformitate cu Regulamentul privind securitatea aprovizionării cu gaz, alocarea transfrontalieră a costurilor în temeiul Regulamentului TEN-E sau alte aspecte similare.

Integrarea pe piață a producției de energie electrică din surse regenerabile necesită piețe flexibile, atât de partea cererii, cât și de partea ofertei și nu doar în interiorul unui stat membru, ci și dincolo de frontierele acestuia. Prin urmare, rețelele de energie electrică trebuie să cunoască o evoluție semnificativă. Este necesar să se lărgască posibilitățile de producere distribuită și de gestionare a cererii, inclusiv piețele intrazilnice, să se dezvolte noi conexiuni (superrețele) de înaltă tensiune pe distanțe lungi și noi tehnologii de stocare.

Comisia va elabora o propunere legislativă ambițioasă pentru reproiectarea pieței energiei electrice și pentru stabilirea unei legături între comerțul cu ridicata și comerțul cu amănuntul. Acest lucru va spori securitatea aprovizionării și va asigura faptul că piața energiei electrice va fi mai bine adaptată la tranziția energetică, conducând la apariția unei multitudini de noi producători, în special de energie din surse regenerabile, și, de asemenea, va permite participarea deplină a consumatorilor la piață, în special prin reacția din partea cererii. O integrare mai strânsă, inclusiv la nivel regional, intensificarea comerțului transfrontalier și dezvoltarea atât de piețe pe termen scurt, cât și pe termen lung, cu o formare eficace a prețurilor, vor oferi semnalele adecvate pentru investiții, precum și flexibilitatea necesară pentru a permite integrarea pe piață a noilor surselor de producție.

O piață internă a energiei pe deplin funcțională, care oferă semnale de investiții eficiente, este cel mai bun mijloc de a reduce necesitatea de a se recurge la mecanisme de capacitate. Comisia a elaborat deja orientări¹⁸ și norme¹⁹ pentru limitarea efectelor dăunătoare ale intervențiilor publice prost concepute, fragmentate și necoordonate. Cu toate acestea, aplicarea efectivă a acestor orientări nu poate fi decât un prim pas către asigurarea faptului că măsurile de piață naționale divergente, cum ar fi mecanismele de capacitate și schemele necoordonate de sprijin al surselor regenerabile de energie, devin mai compatibile cu piața internă²⁰. Deși în unele cazuri sunt necesare și justificate pentru a remedia disfuncționalitățile pieței, unele forme de intervenție publică au avut un impact negativ semnificativ asupra funcționării eficiente a pieței interne a energiei. Comisia va lucra împreună cu statele membre pentru a se asigura că mecanismele de capacitate și sprijinul pentru energia electrică din surse regenerabile sunt în deplină conformitate cu normele existente și nu denaturează piața internă a energiei. Subvențiile dăunătoare mediului trebuie eliminate treptat, în totalitate²¹. Reformarea schemei de comercializare a certificatelor de emisii va juca, de asemenea, un rol important în stabilirea semnalelor adecvate pentru investiții.

În fine, Comisia va asigura o mai mare transparență a structurii costurilor și a prețurilor energiei, prin instituirea unei monitorizări și a unei raportări periodice și detaliate, inclusiv cu privire la impactul costurilor și prețurilor energiei asupra competitivității. Se va acorda o atenție deosebită intervențiilor publice, cum ar fi tarifele reglementate, politicile de impozitare a energiei și nivelul sprijinului public, precum și impactului acestora asupra mecanismelor de stabilire a prețurilor, inclusiv deficitele tarifare în domeniul energiei electrice.

¹⁸ A se vedea Comunicarea intitulată „Valorificarea la maximum a intervenției publice”, C(2013)7243.

¹⁹ Orientări privind ajutoarele de stat pentru protecția mediului și energie (OAME), JO C 200, 28.6.2014, p. 1-55.

²⁰ Aplicarea OAME la schemele de sprijin aprobate până în prezent a atenuat parțial efectele fragmentării, însă sunt necesare măsuri suplimentare.

²¹ A se vedea Foaia de parcurs privind eficiența utilizării resurselor [COM(2011)571] și Comunicarea din 2012 privind piața internă a energiei [COM(2012)663]), precum și în conformitate cu angajamentul G20.

Un grad mai ridicat de cooperare regională într-un cadru comun la nivelul UE

În cadrul unei uniuni energetice, statele membre trebuie să se coordoneze și să coopereze cu vecinii lor atunci când își elaborează politicile energetice.

Implementarea tehnică a diferitelor elemente ale strategiei noastre privind uniunea energetică va fi foarte complexă. Unele elemente, cum ar fi noi măsuri de piață pentru piețele pe termen scurt ale gazului și energiei electrice sau integrarea activităților operatorilor de sisteme de transport, ar trebui să fie elaborate și implementate la nivel regional, ca pas către integrarea completă a pieței la nivelul UE. Măsurile existente, cum ar fi Forumul pentalateral pentru energie electrică sau planul de interconectare a pieței energiei din zona baltică (BEMIP), sunt inițiative pe baza cărora se poate construi în continuare. Succesele înregistrate în aceste regiuni ar trebui să acționeze ca un catalizator pentru alte regiuni. Comisia se va asigura că toate inițiativele regionale evoluează în mod coerent și conduc către o piață unică a energiei complet integrată.

Data fiind vulnerabilitatea deosebită a acesteia, este necesar să se amelioreze cooperarea, solidaritatea și încrederea în partea centrală și de sud-est a Europei. Încheierea unor acorduri de cooperare speciale ar contribui la accelerarea unei mai bune integrări a acestor piețe în cadrul pieței mai mari a energiei la nivel european, ceea ce ar ameliora lichiditatea și reziliența sistemului energetic și ar permite valorificarea deplină a potențialul regiunii în materie de eficiență energetică și de energie din surse regenerabile. Comisia va lua inițiative concrete în acest sens, ca prioritate urgentă.

În ceea ce privește Marea Nordului și Marea Baltică, Comisia va colabora cu statele membre și cu industria de profil în vederea obținerii de reduceri de costuri pentru aceste sisteme energetice offshore.

Noi avantaje pentru consumatori

În cadrul unei uniuni energetice, consumatorii dintr-un stat membru ar trebui să poată face alegeri în cunoștință de cauză și să poată cumpăra energie în mod liber și simplu de la o companie din alt stat membru. Acest lucru necesită adaptarea în continuare a cadrelor naționale de reglementare actuale, deoarece marea majoritate a gospodăriilor europene rămân consumatori pasivi. În unele state membre, consumatorii au opțiuni limitate în ceea ce privește furnizorii, iar comutarea între furnizori este relativ anevoioasă.

Pentru a responsabiliza consumatorii, statele membre și autoritățile acestora trebuie să implementeze integral și să asigure respectarea normelor europene existente, inclusiv a normelor de protecție a consumatorilor. Autoritățile regionale și locale ar trebui să ia și ele măsurile de sprijin necesare, astfel încât consumatorii să aibă informații ușor accesibile, instrumente ușor de utilizat și stimulente financiare pentru economisirea energiei.

Tehnologiile inteligente vor ajuta consumatorii și societățile de servicii energetice care lucrează pentru aceștia să profite de oportunitățile disponibile pe piața energiei prin preluarea controlului asupra consumului lor de energie (și, posibil, asupra producției prin mijloace proprii). Acest lucru va aduce mai multă flexibilitate pe piață și ar putea reduce facturile plătite de consumatori.

Comisia va continua să promoveze standardizarea, să sprijine introducerea la nivel național a contoarelor inteligente²² și să încurajeze dezvoltarea în continuare de aparate inteligente și de rețele inteligente, astfel încât utilizarea flexibilă a energiei să fie recompensată. Ea va dezvolta sinergii între uniunea energetică și agenda pieței unice digitale și, de asemenea, va lua măsuri pentru a garanta protecția vieții private și securitatea cibernetică.

Acest lucru va funcționa însă numai dacă prețurile pieței transmit semnalele corecte. Într-o serie de state membre, tarifele reglementate încă limitează dezvoltarea unei concurențe efective, ceea ce descurajează investițiile și apariția unor noi actori pe piață. Prețurile reglementate pentru consumatorii finali sunt adesea utilizate pentru a proteja gospodăriile sau chiar și clienții noncasnici de creșterea costurilor energiei. Impactul unor astfel de măsuri afectează clienții nereglementați, societățile de energie electrică și/sau finanțele publice, unde sunt suportate deficitele tarifare în domeniul energiei electrice. Cu toate acestea, pe termen lung măsurile respective aduc atingere intereselor consumatorilor pe care sunt menite să îi ajute. Comisia va urmări eliminarea treptată, până în 2016, a prețurilor reglementate inferioare costurilor, prin cadrul de guvernare economică și prin cel privind concurența. De asemenea, Comisia va încuraja statele membre să stabilească o foaie de parcurs pentru eliminarea treptată a tuturor prețurilor reglementate.

Protejarea consumatorilor vulnerabili

Sărăcia energetică afectează în mod negativ condițiile de trai și de sănătate. Ea are numeroase cauze, majoritatea rezultând dintr-o combinație de venituri scăzute și condiții de sărăcie generală, locuințe ineficiente și un sistem de proprietate a fondului locativ care nu reușește să încurajeze eficiența energetică. Sărăcia energetică poate fi abordată numai printr-o combinație de măsuri, în special în domeniul social și în sfera de competență a autorităților de la nivel național, regional sau local. La eliminarea treptată a prețurilor reglementate, statele membre trebuie să propună un mecanism de protecție a consumatorilor vulnerabili, care ar putea fi de preferință furnizat prin sistemul de asigurări sociale general. Dacă este furnizat prin intermediul pieței energiei, acest mecanism ar putea fi implementat prin scheme precum un tarif de solidaritate sau o reducere aplicată facturilor la energie. Costul unor astfel de scheme trebuie acoperit în mod colectiv de consumatorii neeligibili. Prin urmare, este important ca un astfel de sistem să fie bine direcționat, pentru a menține costurile generale la un nivel redus și pentru a limita denaturările care decurg din prețurile reglementate (de exemplu, fără a spori în continuare deficitele tarifare din statele membre).

2.3. Contribuția eficienței energetice la moderarea cererii de energie

În octombrie 2014, Consiliul European a stabilit un obiectiv orientativ la nivelul UE de cel puțin 27 % privind îmbunătățirea eficienței energetice în 2030. Acest obiectiv va fi revizuit până în 2020, având în vedere un prag de 30 % la nivelul UE. În acest context, eficiența energetică trebuie reconsiderată în mod fundamental și tratată ca o sursă de energie în sine, reprezentând valoarea energiei economisite. În cadrul revizuirii concepției pieței, Comisia se va asigura că eficiența energetică și reacția de partea cererii pot concura în mod egal cu capacitatea de producție.

Majoritatea eforturilor trebuie depuse la nivel național, regional și local, dar Comisia poate juca un rol important prin crearea cadrului adecvat pentru realizarea de progrese.

²² A se vedea raportul „Analiza comparativă a implementării contorizării inteligente în UE-27, cu accent pe energia electrică”, COM(2014)356.

Prin urmare, Comisia va încuraja statele membre să acorde eficienței energetice o importanță primară în politicile lor.

UE a instituit deja cel mai bun set de măsuri la nivel mondial pentru sporirea eficienței consumului nostru de energie. Prin intermediul legislației privind etichetarea energetică și proiectarea ecologică, consumatorii pot face alegeri în cunoștință de cauză în privința consumului lor de energie. În timp ce toate sectoarele economice trebuie să ia măsuri pentru creșterea eficienței consumului lor de energie, Comisia va acorda o atenție deosebită acelor sectoare care prezintă un foarte mare potențial de creștere a eficienței energetice, în special sectorul transporturilor și cel al clădirilor. Comisia va continua să creeze sinergii între politicile în materie de eficiență energetică, politicile privind utilizarea eficientă a resurselor și economia circulară. Acest lucru va include exploatarea potențialului „valorificării energetice a deșeurilor”.

Sporirea eficienței energetice în sectorul clădirilor

Încălzirea și răcirea reprezintă cea mai mare sursă de cerere de energie din Europa, majoritatea importurilor de gaz ale Europei fiind utilizate în aceste scopuri. Rămân în continuare de valorificat potențiale enorme de creștere a eficienței în ceea ce privește termoficarea și răcirea centralizată, care vor fi abordate într-o strategie a Comisiei.

Pentru a exploata potențialul de creștere a eficienței energetice a clădirilor sunt necesare acțiuni ale statelor membre, în special la nivel local și regional. Atragerea de investiții la scara necesară rămâne o provocare, mai ales la nivel local, în principal din cauza lipsei de informare și de expertiză în finanțarea la scară redusă. Comisia va sprijini modalități de a simplifica accesul la finanțarea existentă și va oferi fondurilor structurale și de investiții europene, autorităților de management și părților interesate modele de finanțare „gata de utilizare” pentru instrumentele financiare, va promova noi scheme de finanțare care se bazează pe partajarea riscurilor și a veniturilor, va dezvolta noi tehnici de finanțare și va oferi sprijin în ceea ce privește asistența tehnică. Sprijinul financiar trebuie să fie combinat cu asistență tehnică, pentru a ajuta la agregarea proiectelor la scară redusă în programe mai ample care pot conduce la diminuarea costurilor de tranzacție și pot atrage sectorul privat la scară largă.

Activitatea inițiativelor privind comunitățile și orașele inteligente, precum și din cadrul Convenției primarilor, care sunt în principal realizate de primari, de organizații ale societății civile, de investitori, de instituții financiare și de furnizori de servicii, este importantă pentru realizarea de progrese privind eficiența energetică în interiorul și în afara UE. Această activitate se bucură de sprijinul ferm al Comisiei. De asemenea, Comisia va elabora o inițiativă de „exelență la nivel mondial în adoptarea de politici privind eficiența energetică”, drept contribuție la Planul de acțiune privind eficiența energetică al G20. Ea va promova cu fermitate adoptarea de obiective și de ținte ambițioase privind eficiența energetică în cadrul unor foruri precum inițiativa ONU „Energie durabilă pentru toți” și Agenția Internațională a Energiei. Dat fiind că UE este liderul mondial în domeniul tehnologiilor de eficiență energetică, aceasta ar trebui să constituie o forță motrice pentru exporturi, precum și pentru creșterea economică și crearea de locuri de muncă în UE.

Fondurile UE și finanțarea BEI pot avea un impact major. Fondul european pentru investiții strategice oferă o oportunitate de mobilizare a unor investiții majore în renovarea clădirilor. Investițiile în acest domeniu pot furniza câștiguri mari, sub formă de creșterea economică și crearea de locuri de muncă.

Către un sector al transporturilor fără emisii de carbon și eficient din punct de vedere energetic

Transporturile reprezintă peste 30 % din consumul final de energie din Europa. Valorificarea potențialului de eficiență energetică al sectorului necesită concentrarea în continuare asupra elaborării unor standarde mai stricte privind emisiile de CO₂ ale automobilelor și camionetelor după 2020, precum și asupra măsurilor de creștere a eficienței combustibililor și de reducere a emisiilor de CO₂ ale autovehiculelor grele și autobuzelor. Ar trebui de asemenea promovată o mai bună gestionare a traficului, ca instrument modern, orientat către viitor, pentru reducerea emisiilor de CO₂.

Aceasta ar trebui să fie însoțită de măsuri vizând o mai bună exploatare a potențialului pieței unice și internalizarea costurilor externe. Comisia va promova utilizarea sistemelor de percepere a taxelor de drum pe baza principiilor „poluatorul plătește” și „utilizatorul plătește” și își va intensifica eforturile în direcția creării unui spațiu european unic al transporturilor, bazat pe o mai bună utilizare a parcului auto. Economii considerabile de combustibil ar putea să fie realizate, de asemenea, prin înlăturarea barierelor din calea modurilor de transport care emit mai puține gaze cu efect de seră, precum transportul feroviar, transportul maritim și pe căi navigabile interioare și prin transformarea acestora în moduri de transport mai atrăgătoare și mai rentabile. Comisia va continua să promoveze inițiativa „Shift2Rail”²³.

De asemenea, Comisia va lua măsuri suplimentare pentru a reduce emisiile de carbon din sectorul transporturilor, care, în esență, funcționează în continuare pe bază de produse petroliere. Aceasta va necesita o transformare progresivă a întregului sistem de transport, precum și dezvoltarea și utilizarea într-o mai mare măsură a combustibililor alternativi. Comisia va lua și alte măsuri pentru a promova implementarea rapidă a infrastructurii necesare, și anume stațiile de realimentare și de reîncărcare.²⁴ Adoptarea de către piață a unor astfel de vehicule depinde de introducerea concomitentă a infrastructurii, a vehiculelor și a combustibililor.

Electrificarea transporturilor este importantă pentru eliminarea dependenței de petrol și pentru reducerea emisiilor de carbon din sectorul transporturilor, în special pentru transportul rutier (pe distanțe scurte și medii) și pentru transportul feroviar. Europa trebuie să accelereze electrificarea parcului său de autovehicule și a altor mijloace de transport și să devină lider în domeniul tehnologiilor de electromobilitate și de stocare a energiei. Acest lucru necesită o integrare completă a vehiculelor electrice în politicile de mobilitate urbană, precum și în rețeaua de energie electrică, atât în calitate de consumatori de energie, cât și de potențiale instalații de depozitare.

2.4. Decarbonizarea economiei

O politică ambițioasă privind schimbările climatice face parte integrantă din uniunea noastră energetică. Politica UE în domeniul schimbărilor climatice se bazează pe o piață a carbonului la nivelul UE (schema UE de comercializare a certificatelor de emisii), pe obiective naționale ambițioase, dar echitabile, de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru sectoarele care nu sunt incluse în schema de comercializare a certificatelor de emisii și pe o politică energetică având ca scop plasarea Uniunii Europene pe locul întâi în ceea ce privește energia din surse regenerabile.

²³ Regulamentul nr. 642/2014 de înființare a întreprinderii comune Shift2Rail.

²⁴ Directiva 2014/94/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 octombrie 2014 privind instalarea infrastructurii pentru combustibili alternativi.

O politică ambițioasă a UE în domeniul schimbărilor climatice

Acordul referitor la cadrul de politici privind clima și energia pentru 2030 a definit angajamentul UE de a reduce cu cel puțin 40 % emisiile de gaze cu efect de seră la nivel intern în raport cu 1990. Această reducere reprezintă o contribuție ambițioasă la negocierile internaționale în domeniul schimbărilor climatice având ca scop încheierea unui acord cu caracter obligatoriu în domeniul schimbărilor climatice în 2015. Această contribuție este explicată în comunicarea pe tema „Drumul către Paris”, prezentată concomitent cu prezentul cadru strategic al uniunii energetice. Comisia, împreună cu statele membre, va colabora cu alte economii importante pentru a le convinge să se alăture obiectivelor ambițioase ale Europei. Acest lucru va fi realizat printr-o activitate diplomatică activă a Europei în domeniul climei, care utilizează pe deplin instrumentele comerciale și de dezvoltare.

Piatra de temelie a politicii Europei privind schimbările climatice este buna funcționare a schemei UE de comercializare a certificatelor de emisii. Ca urmare a rezervei pentru stabilitatea pieței și a măsurilor necesare pentru a atinge obiectivul mai ambițios stabilit în cadrul pentru 2030, schema UE de comercializare a certificatelor de emisii va oferi un preț semnificativ pentru emisiile de carbon și va stimula reducerea în mod rentabil a emisiilor de gaze cu efect de seră. Comisia Europeană dorește ca schema UE de comercializare a certificatelor de emisii să își joace pe deplin rolul de factor neutru din punct de vedere tehnologic, rentabil și la nivelul întregii UE pentru stimularea investițiilor în tehnologiile cu emisii reduse de dioxid de carbon. Prin formarea prețurilor la nivelul UE, această schemă consolidează funcționarea pieței interne a energiei și stimulează adoptarea surselor regenerabile de energie și a altor tehnologii cu emisii reduse de dioxid de carbon și eficiente din punct de vedere energetic. Politicile de prevenire a relocării emisiilor de dioxid de carbon ar trebui să reflecte nivelul eforturilor realizate în alte economii majore.

Pentru sectoarele care nu sunt incluse în schema UE de comercializare a certificatelor de emisii, trebuie stabilite obiective naționale, iar sectorul exploatării terenurilor, schimbării destinației terenurilor și silviculturii va fi integrat în cadrul pentru 2030 al UE, asigurându-se astfel faptul că și aceste sectoare dețin stimulentele corecte pentru atenuarea emisiilor de GES și contribuie la lupta împotriva schimbărilor climatice.

Să devenim numărul unu în domeniul energiei din surse regenerabile

Uniunea Europeană este hotărâtă să devină liderul mondial în domeniul energiei din surse regenerabile, nodul mondial pentru dezvoltarea următoarei generații de energii din surse regenerabile, avansate din punct de vedere tehnic și competitive. De asemenea, UE a stabilit un obiectiv de minimum 27 % pentru ponderea energiei din surse regenerabile consumate în UE în 2030.

UE este pe cale să își îndeplinească obiectivul pentru 2020 privind o pondere de 20 % a energiei din surse regenerabile în cadrul mixului său energetic, costurile pentru noi capacități eoliene și fotovoltaice reducându-se în mod semnificativ, în mare parte datorită angajamentului UE în acest domeniu, iar reforma schemelor de sprijin pentru reducerea în continuare a costurilor este în plină desfășurare. Însă pentru a atinge obiectivul de 27 %, trebuie înfruntate noi provocări.

Pentru a integra în mod progresiv și eficient producția de energie din surse regenerabile pe o piață care promovează sursele regenerabile de energie competitive și stimulează inovarea, piețele și rețelele energetice trebuie să fie adecvate pentru sursele regenerabile

de energie²⁵. Legislația existentă și noile norme de piață trebuie să fie implementate integral, permițând introducerea noilor tehnologii, a rețelelor inteligente și a reacției din partea cererii, pentru o tranziție eficientă din punct de vedere energetic.

În conformitate cu orientările privind ajutoarele pentru protecția mediului și energie, producția de energie din surse regenerabile trebuie să fie sprijinită prin scheme bazate pe piață care să abordeze disfuncționalitățile pieței, să asigure rentabilitatea și să evite supracompensarea sau denaturarea. Finanțarea la costuri scăzute pentru sursele regenerabile de energie care necesită mult capital depinde de existența unui cadru stabil de investiții care reduce riscul legat de reglementare. Acest lucru este necesar pentru a asigura încrederea investitorilor și pentru a atrage investiții din fonduri internaționale, promotorii de proiecte la scară largă, precum și cooperativele și gospodăriile, într-un cadru bazat pe piață care să mențină costurile de capital la un nivel scăzut. Comisia va facilita cooperarea²⁶ și convergența schemelor naționale de sprijin care duc la o mai mare deschidere transfrontalieră, prin intermediul unor discuții aprofundate cu statele membre în ceea ce privește orientarea respectivă a Comisiei²⁷ și orientările privind ajutoarele pentru protecția mediului și energie.

Deciziile de investiție în energia electrică din surse regenerabile trebuie să țină seama de realități fizice precum disponibilitatea resurselor și caracteristicile rețelei, de acceptarea de către public, de locul de consum și de barierele de ordin administrativ. De asemenea, dezvoltarea de noi infrastructuri, în special de interconexiuni, trebuie să scadă costurile integrării energiei electrice din surse regenerabile pe piața internă a energiei.

UE trebuie să investească în combustibili alternativi durabili avansați, inclusiv în procesele de producere a biocombustibililor, și în bioeconomie în general. Acest lucru ne permite să ne menținem poziția de lider în sectorul industrial și tehnologic și să ne îndeplinim obiectivele în domeniul schimbărilor climatice. De asemenea, UE va trebui să țină seama de impactul bioenergiei asupra mediului, a destinației terenurilor și a producției de alimente. Planul de investiții al UE, precum și alte surse de finanțare ale UE ar putea contribui la asigurarea finanțării necesare.

2.5. O uniune energetică pentru cercetare, inovare și competitivitate

O nouă strategie de cercetare și inovare (C&I) trebuie să stea în centrul uniunii energetice. Dacă se dorește ca uniunea energetică a Europei să fie numărul unu mondial în domeniul energiei din surse regenerabile, aceasta trebuie să se afle pe un loc fruntaș în ceea ce privește următoarea generație de tehnologii în domeniul surselor regenerabile de energie, precum și soluțiile de stocare.

De asemenea, plasarea Europei în avangarda tehnologiilor pentru rețele inteligente și locuințe inteligente, a transporturilor nepoluante, precum și a combustibililor fosili

²⁵ Transformarea piețelor în piețe adecvate pentru sursele regenerabile de energie înseamnă că piețele pe termen scurt trebuie să se transforme în piețe active, lichide, care funcționează în timp real. Rețelele de energie electrică existente, concepute și adesea gestionate pentru producția convențională de energie electrică la nivel național, sunt nesatisfăcătoare pentru un viitor în care aprovizionarea din surse regenerabile va deveni din ce în ce mai importantă și în care este necesară echilibrarea pentru a compensa variabilitatea inerentă a acestora.

²⁶ Mai multe state membre analizează posibilitatea de a utiliza mecanismele de cooperare din Directiva privind energia din surse regenerabile în vederea atingerii în mod rentabil a propriilor obiective naționale. Comisia sprijină acest proces, ajutând statele membre să găsească soluții pentru aspectele tehnice și financiare legate de mecanismele transfrontaliere respective.

²⁷ *European Commission guidance for the design of renewables support schemes*, SWD(2013)439; *Guidance on the use of renewable energy cooperation mechanism*, SWD(2013)440.

nepoluanți și a celei mai sigure producții de energie nucleară din lume, este esențială pentru obiectivul de a transforma uniunea energetică într-un motor pentru creșterea economică, crearea de locuri de muncă și competitivitate.

Deși s-au realizat progrese importante în ceea ce privește îmbunătățirea eficacității programelor de cercetare ale Europei, se pot face mult mai multe. Suntem încă departe de a avea o activitate de cercetare pe deplin coordonată și orientată, care să combine în mod eficace programele UE și ale statelor membre în vederea atingerii unor obiective și rezultate comune. Dacă dorim să ne atingem obiectivele, trebuie să obținem rezultate optime de pe urma fiecărui euro investit la nivelul întregii UE. Aceasta înseamnă adoptarea unei abordări integrate pentru a crea sinergii, cooperarea în vederea coordonării eforturilor și a obținerii rezultatelor, asigurarea unor legături mai eficace între cercetare și industrie și, prin aceasta, aducerea noilor tehnologii pe piața din UE.

În acest scop, noua abordare europeană pentru C&I în domeniul energiei²⁸ ar trebui să accelereze transformarea sistemului energetic. Aceasta ar trebui să se bazeze pe programul-cadru Orizont 2020 și să implice toate statele membre, părțile interesate și Comisia.

Acțiunile ar trebui să fie grupate în jurul următoarelor patru priorități esențiale, la care ar urma să se angajeze statele membre și Comisia:

- deținerea poziției de lider mondial în ceea ce privește dezvoltarea următoarei generații de tehnologii în domeniul energiei din surse regenerabile, inclusiv producția și utilizarea în mod ecologic a biomasei și a biocombustibililor, alături de stocarea energiei;
- facilitarea participării consumatorilor la tranziția energetică, prin rețele inteligente, aparate electrocasnice inteligente, orașe inteligente și sisteme de automatizare a locuințelor;
- sisteme energetice eficiente și mobilizarea tehnologiilor pentru a aduce fondul de clădiri la un nivel neutru din punct de vedere energetic; și
- sisteme de transport mai durabile care dezvoltă și aplică la scară largă tehnologii și servicii inovatoare pentru a spori eficiența energetică și pentru a reduce emisiile de gaze cu efect de seră.

Pe lângă aceste patru priorități comune, există și alte priorități de cercetare care merită să beneficieze de un nivel mult mai ridicat de colaborare între Comisie și statele membre care doresc să utilizeze tehnologiile respective:

- O abordare orientată spre viitor a captării și stocării dioxidului de carbon (CSC) și a captării și utilizării carbonului (CUC) pentru sectorul energetic și cel industrial, care va fi esențială pentru atingerea într-un mod rentabil a obiectivelor pentru 2050 privind schimbările climatice. Acest lucru va necesita un cadru politic favorabil, inclusiv o reformă a schemei de comercializare a certificatelor de emisii și a noului fond pentru inovare, în vederea sporirii clarității pentru societăți și pentru investitori, necesară pentru a dezvolta în continuare aceste tehnologii.

²⁸ Aceasta ar trebui să cuprindă o versiune actualizată a planului strategic privind tehnologiile energetice și o agendă strategică de C&I în domeniul transporturilor.

- În prezent, energia nucleară generează aproape 30 % din energia electrică a UE²⁹. UE trebuie să se asigure că statele membre folosesc cele mai înalte standarde de securitate, de siguranță, de gestionare a deșeurilor și de neproliferare. UE ar trebui, de asemenea, să se asigure că își menține poziția de lider tehnologic în domeniul nuclear, inclusiv prin ITER³⁰, pentru a nu spori dependența energetică și tehnologică.

O tranziție bazată pe inovație către o economie cu emisii reduse de dioxid de carbon oferă oportunități deosebite pentru creșterea economică și crearea de locuri de muncă. Vor apărea noi sectoare de afaceri, noi modele de afaceri și noi profiluri profesionale. Poziția de lider în domeniul tehnologic trebuie să fie urmată de dezvoltarea unor capacități de producție industrială sau a unor lanțuri de aprovizionare tehnologică în întreaga Europă. Acest lucru necesită reunirea sectorului cercetării, al industriei, al finanțării, precum și a autorităților publice. O strategie industrială eficientă în conformitate cu aceste principii va permite industriei UE să beneficieze de avantajul primului venit, atât pe plan intern, cât și pe piețele internaționale ale tehnologiei, cu efecte pozitive asupra competitivității și a creării de locuri de muncă.

Comisia va analiza modul în care achizițiile publice pot exploata potențialul acestora de a acționa ca un catalizator pentru inovarea în industrială și comercială, precum și pentru creșterea „verde”, atât în interiorul UE cât și dincolo de frontierele sale. Aceasta va utiliza pe deplin politica comercială a UE în vederea îmbunătățirii accesului la piețele externe pentru tehnologiile și serviciile legate de uniunea energetică, precum și în vederea protejării pieței UE de practici comerciale neloiale și a sprijinirii altor țări în eforturile lor de instituirea a unor sisteme energetice moderne și durabile. Comisia va colabora cu statele membre și cu regiunile pentru a asigura sinergii între diferitele fonduri ale UE și pentru a exploata întregul potențial al finanțării politicii de coeziune pentru inovare.

Schimbarea înseamnă, de asemenea, că anumite sectoare, modelele de afaceri sau profiluri profesionale vor trebui să se adapteze. Trebuie stabilite parcursuri de formare profesională și de alt tip pentru profiluri profesionale noi sau adaptate, care să corespundă noilor necesități ale societăților și să le ofere oamenilor competențe profesionale solide. Prin urmare, o tranziție energetică justă și echitabilă va necesita recalificarea sau perfecționarea profesională a angajaților din anumite sectoare și, acolo unde este necesar, măsuri sociale la nivelul corespunzător. Experiența și cunoștințele directe ale partenerilor sociali sunt esențiale în acest sens. Comisia va informa partenerii sociali și îi va invita să includă tranziția energetică în cadrul dialogului lor social la nivel european.

3. Guvernanța uniunii energetice

Uniunea energetică necesită, de asemenea, un proces de guvernanță și de monitorizare integrat, pentru a se asigura că acțiunile în domeniul energiei la nivel european, regional, național și local contribuie toate la realizarea obiectivelor uniunii energetice. Procesul de guvernanță ar trebui să servească următoarelor scopuri:

- reunirea acțiunilor în materie de energie și de climă, precum și a acțiunilor în alte domenii de politică relevante, ducând la o coerență a politicilor sporită și pe termen mai lung. Acest lucru oferă, de asemenea, orientări și o certitudine pe termen lung pentru investitori;

²⁹ A se vedea Strategia europeană pentru securitate energetică, COM(2014)330.

- asigurarea implementării pieței interne a energiei și punerea în practică a cadrului pentru 2030 privind energia și clima, în special implementarea obiectivelor convenite pentru 2030 în ceea ce privește sursele regenerabile de energie, eficiența energetică, sectoarele care nu sunt incluse în schema de comercializare a certificatelor de emisii și interconexiunile;
- raționalizarea cerințelor actuale de planificare și de raportare, evitând sarcinile administrative inutile;
- demararea unui dialog privind energia cu părțile interesate, pentru obținerea de informații în vederea elaborării politicilor și pentru sprijinirea implicării active în gestionarea tranziției energetice;
- intensificarea cooperării între statele membre, inclusiv la nivel regional, precum și cu Comisia Europeană;
- îmbunătățirea datelor, analizelor și informațiilor necesare pentru susținerea uniunii energetice, prin punerea în comun a cunoștințelor pertinente și prin facilitarea accesului tuturor părților interesate la acestea; și
- raportarea anuală către Parlamentul European și către Consiliu cu privire la starea uniunii energetice, pentru a aborda aspectele esențiale și a coordona dezbaterile politice.

Comisia va lansa un proces dinamic de guvernanță pentru uniunea energetică europeană. Deși vor exista legături clare între acest proces de guvernanță și semestrul european, cele două procese vor fi gestionate separat.

4. Realizarea uniunii energetice

Realizarea uniunii energetice înseamnă îndeplinirea cu succes a acțiunilor stabilite în prezenta strategie, care sunt rezumate în cele cincisprezece puncte de mai jos. Foaia de parcurs anexată prezintă inițiativele care urmează să fie dezvoltate în cadrul strategiei, cu un calendar precis de adoptare și de implementare, precum și responsabilitățile respective. Comisia consideră că acestea sunt interconectate și coerente cu gradul de ambiție de care UE are nevoie pentru transformarea sistemului energetic european.

Reușita implementării depinde de angajamentul politic al tuturor actorilor implicați, inclusiv instituțiile UE, statele membre, Banca Europeană de Investiții și alte părți interesate, inclusiv la nivel regional și local, în conformitate cu principiul subsidiarității, cu cel al proporționalității și cu cel al unei mai bune reglementări.

UE trebuie să fie în măsură să reacționeze la evenimente neprevăzute, să profite de noile oportunități și să anticipeze și să se adapteze la tendințele viitoare. Ori de câte ori este necesar, Comisia va recurge la dreptul său de inițiativă pentru a stabili un răspuns adecvat la evenimente.

Comisia invită Parlamentul European și Consiliul să aprobe prezenta strategie pentru realizarea uniunii energetice și să se implice activ în implementarea sa, în strânsă cooperare cu toate părțile interesate relevante.

*

* *

Uniunea energetică în cincisprezece puncte de acțiune

1. Implementarea integrală și aplicarea strictă a legislației existente în domeniul energiei și a legislației conexe reprezintă prima prioritate pentru instituirea uniunii energetice.

- Comisia va utiliza toate instrumentele pentru a se asigura că statele membre implementează integral legislația din domeniul energiei, în special cel de-al treilea pachet legislativ privind piața internă a energiei, și va asigura aplicarea cu strictețe a normelor în materie de concurență din tratat.

2. UE trebuie să își diversifice aprovizionarea cu gaz și să sporească reziliența acesteia la întreruperile de aprovizionare.

- Comisia va propune un pachet privind reziliența și diversificarea aprovizionării cu gaz în perioada 2015-2016 prin revizuirea Regulamentului existent privind securitatea aprovizionării cu gaz.
- Comisia va elabora o strategie cuprinzătoare pentru gazul natural lichefiat (GNL) și pentru depozitarea acestuia. Și
- Comisia va colabora cu statele membre pentru a dezvolta accesul către furnizori alternativi, inclusiv de pe ruta coridorului sudic al gazelor, din zona Mării Mediterane și din Algeria, cu scopul de a reduce dependențele actuale de furnizori individuali.

3. Acordurile interguvernamentale trebuie să respecte integral legislația UE și să fie mai transparente.

- Comisia va propune o revizuire a Deciziei privind acordurile interguvernamentale în 2016, în vederea asigurării compatibilității cu legislația UE înainte de negocierea acordurilor, a implicării Comisiei în aceste negocieri, a elaborării de clauze contractuale standard care să trateze normele UE și a asigurării unei mai mari transparențe a contractelor comerciale de furnizare a gazului.

4. Existența infrastructurii adecvate este o condiție prealabilă pentru finalizarea pieței energiei, pentru integrarea energiei din surse regenerabile și pentru securitatea aprovizionării.

- Comisia va sprijini implementarea unor proiecte de infrastructură majore, în special a proiectelor de interes comun, prin mijloacele financiare disponibile, de exemplu Mecanismul pentru interconectarea Europei, fondurile structurale și de investiții europene și viitorul Fond european pentru investiții strategice pentru mobilizarea fondurilor publice și private necesare.
- Comisia va reuni informațiile referitoare la proiectele de infrastructură finanțate de UE pentru a le spori coerența și a le maximiza impactul.
- Comisia va crea un forum dedicat privind infrastructura energetică, pentru a discuta cu statele membre, cu grupurile de cooperare regionale și cu instituțiile UE progresele realizate în ceea ce privește proiectele majore de infrastructură. Acest forum se va reuni pentru prima dată spre sfârșitul anului 2015.

5. Crearea unei piețe interne omogene a energiei, care să fie în avantajul cetățenilor, asigurarea securității aprovizionării, integrarea energiei din surse regenerabile pe piață și remedierea evoluției în prezent necoordonate a mecanismelor de capacitate din statele membre impun necesitatea unei revizui a concepției actuale a pieței.

- Comisia va propune acte legislative privind securitatea aprovizionării cu energie electrică în 2016.
- Comisia va propune o nouă concepție a pieței europene a energiei electrice în 2015, care va fi urmată de propuneri legislative în 2016.

6. Cadrul de reglementare instituit de cel de-al treilea pachet legislativ privind piața internă a energiei trebuie să fie dezvoltat în continuare pentru a realiza o piață internă a energiei omogenă pentru cetățeni și pentru societăți.

- În perioada 2015-2016, Comisia va revizui cadrul de reglementare, în special funcționarea ACER și a rețelelor ENTSO, și va propune măsuri adecvate pentru consolidarea cadrului european de reglementare.

7. Abordările regionale privind integrarea pieței constituie o parte importantă a trecerii la o piață a energiei complet integrată la nivelul UE.

- Comisia va elabora orientări privind cooperarea regională și se va angaja în mod activ în cadrul organismelor de cooperare regională cu statele membre și cu părțile interesate.

8. O mai mare transparență privind costurile și prețurile energiei, precum și nivelul sprijinului public va consolida integrarea pieței și va identifica acțiunile care denaturează piața internă.

- Comisia va elabora rapoarte bienale privind prețurile energiei, va analiza în profunzime rolul impozitelor, al taxelor și al subvențiilor și va solicita eliminarea treptată a prețurilor reglementate inferioare costurilor.
- La nivel național și local ar trebui luate măsuri pentru a proteja consumatorii vulnerabili, prin intermediul politicilor sociale.

9. UE și-a fixat obiectivul de a realiza economii de energie de cel puțin 27 % până în 2030.

- În 2015 și 2016, Comisia va analiza toate actele legislative relevante privind eficiența energetică și va propune revizui, acolo unde este necesar, în vederea sprijinirii obiectivului pentru 2030.
- Statele membre și regiunile ar trebui să utilizeze într-o mai mare măsură fondurile europene pentru renovarea locuințelor.

10. Clădirile prezintă un potențial enorm de creștere a eficienței energetice. Reabilitarea clădirilor existente pentru a le face eficiente din punct de vedere energetic și utilizarea pe deplin a sistemelor durabile de încălzire și de răcire a spațiilor vor reduce facturile pentru importurile de energie ale UE, vor consolida securitatea energetică și vor reduce costurile energiei pentru gospodării și pentru societăți.

- Comisia va elabora o inițiativă de „finanțare inteligentă pentru clădiri inteligente” pentru a face clădirile existente mai eficiente din punct de vedere energetic, facilitând accesul la instrumente de finanțare existente.
- Comisia va propune o strategie care să faciliteze investițiile în sistemele de încălzire și de răcire.

11. UE trebuie să accelereze eficiența energetică și reducerea emisiilor de dioxid de carbon în sectorul transporturilor, tranziția sa progresivă către combustibili alternativi și integrarea sistemelor energetice și de transport.

- Comisia va propune un pachet cuprinzător privind transportul rutier, care să promoveze o stabilire mai eficientă a prețurilor pentru infrastructură, introducerea de soluții de transport inteligente și sporirea eficienței energetice.
- Comisia va lua și alte măsuri pentru a crea condițiile de piață prielnice pentru utilizarea într-o mai mare măsură a combustibililor alternativi și pentru a promova în continuare achizițiile de vehicule nepoluante. Acest lucru va fi realizat printr-o combinație de măsuri la nivel național, regional și local, sprijinite de UE.

12. UE a convenit asupra unui cadru privind energia și clima pentru 2030 în cadrul Consiliului European din octombrie. Acest cadru trebuie acum implementat. UE va furniza o contribuție ambițioasă la negocierile internaționale în domeniul schimbărilor climatice.

- Comisia va propune acte legislative pentru atingerea obiectivului de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră convenit în cadrul Consiliului European din octombrie 2014, atât în cadrul schemei de comercializare a certificatelor de emisii, cât și în sectoarele care nu sunt incluse în schema de comercializare a certificatelor de emisii.

13. UE a convenit asupra obiectivului privind o pondere de cel puțin 27 % la nivelul UE a energiei din surse regenerabile până în 2030.

- Comisia va propune un nou pachet privind energia din surse regenerabile în perioada 2016-2017. Acesta va include o nouă politică privind biomasa și biocombustibilii durabili, precum și dispoziții legislative pentru a se asigura că obiectivul UE pentru 2030 este atins în mod rentabil.

14. UE trebuie să își dezvolte o strategie orientată spre viitor în ceea ce privește C&I în domeniul energiei și în cel al schimbărilor climatice, pentru a menține poziția de lider a Europei în domeniul tehnologiei și pentru a lărgi oportunitățile de export.

- Comisia va propune o abordare privind C&I în domeniul energiei, cuprinzând o versiune actualizată a Planului strategic privind tehnologiile energetice și o agendă strategică de C&I în domeniul transporturilor, cu un număr limitat de priorități esențiale și obiective clare, în perioada 2015-2016.
- Comisia va elabora o inițiativă privind poziția de lider mondial în tehnologie și în inovare în ceea ce privește energia și schimbările climatice, pentru a stimula crearea de locuri de muncă și creșterea economică.

15. UE va utiliza toate instrumentele de politică externă pentru a se asigura că o Uniune

Europeană puternică și unită discută în mod constructiv cu partenerii săi și se exprimă într-un singur glas în privința energiei și a schimbărilor climatice.

- Comisia, împreună cu Înalțul reprezentant/Vicepreședintele și statele membre, va revitaliza diplomația UE în domeniul energiei și al schimbărilor climatice.
- Comisia, împreună cu Înalțul reprezentant/Vicepreședintele, va elabora o agendă activă de consolidare a cooperării UE cu țările terțe în domeniul energiei, inclusiv în ceea ce privește energia din surse regenerabile și eficiența energetică.
- Comisia va utiliza pe deplin politica comercială externă a UE pentru a promova accesul la resursele energetice și la piețele străine pentru tehnologia și serviciile energetice europene.